

BÁO CÁO

Tổng hợp ý kiến tham gia vào Dự án Luật Hôn nhân và gia đình (sửa đổi)

Thực hiện ý kiến chỉ đạo của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về việc lấy ý kiến tham gia vào Dự án Luật Hôn nhân và gia đình (sửa đổi). Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh Điện Biên tổ chức lấy ý kiến của các cấp, các ngành trên địa bàn tỉnh tham gia vào dự án Luật trên. Về cơ bản đa số cán bộ, công chức các cấp, các ngành được lấy ý kiến nhất trí với nhiều quy định chung của Dự án Luật, đồng thời có một số ý kiến tham gia cụ thể như sau:

1. Phạm vi điều chỉnh (Điều 1)

Đề nghị bổ sung quy định về *Đối tượng áp dụng* trong Dự thảo Luật để làm rõ đối tượng chịu sự tác động của Luật Hôn nhân và gia đình.

2. Những nguyên tắc cơ bản của chế độ hôn nhân và gia đình (Điều 2)

Khoản 4: Đề nghị bổ sung cụm từ "giữa các thành viên trong gia đình" và viết lại khoản này như sau: "Cha, mẹ, con và các thành viên khác của gia đình có nghĩa vụ tôn trọng, quan tâm, chăm sóc, giúp đỡ nhau và không phân biệt đối xử giữa các thành viên trong gia đình"

3. Giải thích từ ngữ (Điều 2a)

- Khoản 5: Đề nghị giải thích rõ hơn khái niệm "*Chung sống như vợ chồng*", vì nội dung giải thích như trong dự thảo Luật chưa đầy đủ, thực tế có những trường hợp nam, nữ không thường xuyên chung sống nhưng vẫn coi nhau như vợ chồng, ví dụ như cùng mua sắm tài sản chung, sinh con chung và thực hiện những quyền, nghĩa vụ như của vợ chồng đối với nhau.

- Khoản 13: Đề nghị thêm cụm từ "*hoặc quyết định*" vào sau cụm từ "*do Tòa án công nhận*". Vì theo quy định của Bộ luật tố tụng dân sự thì ngoài việc công nhận sự thỏa thuận, còn có thủ tục xét xử vụ án ly hôn, khi đó Tòa án sẽ quyết định. Viết lại khoản này như sau: "*Ly hôn là việc chấm dứt quan hệ hôn nhân do Tòa án công nhận hoặc quyết định theo yêu cầu của hai vợ chồng hoặc của vợ, chồng*".

- Đề nghị bổ sung quy định giải thích về "*Quyền lưu cư*", "*Phá tán tài sản*" để làm rõ các khái niệm này.

4. Bảo vệ chế độ hôn nhân và gia đình (Điều 4)

Điểm k, Khoản 4: Hành vi mua bán người, bóc lột sức lao động... không chỉ xảy ra trong lĩnh vực hôn nhân mà còn có ở mọi mối quan hệ xã hội khác. Do vậy, để cụ thể hơn đề nghị bổ sung cụm từ "*giữa các thành viên trong gia*

"định" và viết lại như sau: "*Mua bán người, bóc lột sức lao động, xâm phạm tình dục hoặc có hành vi khác nhằm mục đích trục lợi giữa các thành viên trong gia đình*".

5. Điều kiện kết hôn (Điều 8)

Điểm a, Khoản 1: Đa số các ý kiến đề nghị chọn phương án 2 của Dự thảo Luật vì quy định như vậy vừa đảm bảo tính đồng bộ, thống nhất của Luật hôn, nhân gia đình với các luật khác trong hệ thống pháp luật Việt Nam; đảm bảo quyền công dân, đủ 18 tuổi là đã thành niên, có đầy đủ năng lực hành vi dân sự, đảm bảo về thể chất, trí tuệ và tâm, sinh lý, không phân biệt nam, nữ, đảm bảo nguyên tắc bình đẳng giới, phù hợp với các cam kết Quốc tế mà Việt Nam đã tham gia.

6. Người có quyền yêu cầu hủy việc kết hôn trái pháp luật (Điều 10)

- Khoản 1: Đề nghị bỏ cụm từ "khoản 2" trước cụm từ "Điều 8", vì đã vi phạm điều kiện kết hôn (quy định tại Điều 8) thì phát sinh quyền yêu cầu Tòa án hủy việc kết hôn trái pháp luật. Viết lại khoản này như sau: "...do việc kết hôn vi phạm quy định tại Điều 8 của Luật này".

- Khoản 2: Tương tự như trên đề nghị bỏ cụm từ "khoản 1"; bỏ cụm từ "khoản 3 và 4" vì Điều 8 Dự thảo Luật không có các khoản 3, 4. Đề thống nhất với nội dung quy định tại khoản 1 đề nghị thêm cụm từ "việc kết hôn" vào trước cụm từ "vi phạm". Viết lại khoản này như sau: "...yêu cầu Tòa án hủy việc kết hôn trái pháp luật do việc kết hôn vi phạm quy định tại Điều 8 của Luật này".

7. Giải quyết hậu quả của việc chung sống giữa những người cùng giới tính (Điều 16)

Đa số ý kiến đề nghị chọn phương án 2, vì Nhà nước chỉ không thừa nhận quan hệ này (khoản 2, Điều 8), mà không có quy định cấm, nên việc chung sống giữa những người cùng giới tính đã và sẽ tiếp tục tồn tại trong thực tế, do đó cần quy định cụ thể ở trong Luật tạo hành lang pháp lý làm cơ sở để giải quyết những hậu quả phát sinh khi họ chấm dứt mối quan hệ này.

8. Tình nghĩa vợ chồng (Điều 19)

Khoản 1: Đề nghị bổ sung thêm cụm từ "cùng tiến bộ" và cụm từ "và xã hội", viết lại khoản này là: "Vợ chồng có nghĩa vụ chung thủy, quan tâm, chăm sóc, giúp đỡ nhau cùng tiến bộ, cùng nhau chia sẻ, thực hiện các công việc trong gia đình và xã hội".

9. Ly thân (Điều 23a)

Đa số các ý kiến đề nghị chọn phương án 2 vì ở Việt Nam mặc dù pháp luật chưa quy định nhưng việc ly thân vẫn đang diễn ra khá phổ biến trên thực tế. Hơn nữa, ly thân là khoảng thời gian cần thiết để các cặp vợ chồng đang mâu thuẫn nhìn nhận lại mối quan hệ của mình, từ đó cân nhắc có thể tiếp tục chung sống hay quyết định ly hôn. Do đó, Luật Hôn nhân và gia đình (sửa đổi) cần bổ sung chế định ly thân để bảo vệ quyền lợi của các bên nhất là quyền lợi chính đáng của phụ nữ và các con.

10. Chiếm hữu, sử dụng, định đoạt tài sản riêng (Điều 44)

Khoản 1: Đề nghị bỏ cụm từ "và khoản 5" vì nội dung của Điều 44 chỉ quy định đến khoản 4, không có khoản 5.

11. Thỏa thuận xác lập chế độ tài sản của vợ chồng (Điều 47)

Đề nghị bỏ khoản 2 vì theo quy định của pháp luật về hộ tịch thì trong sổ hộ tịch không có nội dung để ghi về việc "lập thỏa thuận về chế độ tài sản của vợ, chồng".

Trên đây là báo cáo tổng hợp tham gia ý kiến vào Dự án Luật Hôn nhân và gia đình (sửa đổi) đề nghị UBTQH nghiên cứu, xem xét./.

Nơi nhận:

- Ủy ban TVQH (B/c);
- Văn phòng QH;
- Các ĐBQH tỉnh Điện Biên;
- Phòng công tác ĐBQH (3);
- Lưu: VT.

**TM. ĐOÀN ĐẠI BIỂU QUỐC HỘI
TRƯỞNG ĐOÀN**

Lò Văn Muôn